

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Західноукраїнський національний університет
Освітня програма	59701 Екологія та біоекономіка
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.11.2024 р.

Справа № 2035/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Білоус Оксана Іванівна – головуєчий,
Гасюк Іван Михайлович,
Голуб Олександр Андрійович,
Дмитрів Григорій Степанович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Максименко Надія Василівна,
Міронова Наталія Геннадіївна,
Мудрак Олександр Васильович,
Сонько Сергій Петрович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Тяпкін Олег Костянтинович,

за участі запрошених осіб:

Сергій Шандрук – представник ЗВО,
Бицюра Леонід Олексійович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Західноукраїнський національний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	59701
Назва ОП	Екологія та біоекономіка
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити об'єктивну частину не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проектування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Екологія та біоекономіка» має чітку відповідність вимогам Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 101 «Екологія», затвердженого наказом МОН №1066 від 04.10.2018). Нормативний зміст підготовки магістра, сформульований у термінах результатів навчання – ПР01-20 повною мірою реалізуються обов'язковими ОК. Компетентності випускника рівня магістр, як загальних – К01-К07, так і спеціальних К09-К18 можуть бути сформовані під час опанування завдань, передбачених обов'язковими ОК. Матриці відповідності ПРН і компетентностей обов'язковим ОК, подані в ОП 2024 і 2023 років є коректними. Кожному ПРН та компетентності приділено належну увагу для забезпечення повноти досягнення і формування відповідно. Аналіз змісту робочих навчальних програм дозволяє підтвердити коректність матриць відповідності, при цьому було також встановлено задовільну кореляцію між тематикою теоретичних і практичних частин ОК та відповідними ПРН та компетентностями. ОП має чітко визначену унікальність – спрямованість на досягнення засад біоекономіки під впливом екологічних обмежень. Особливість ОП знайшла відображення у додаткових, порівняно зі стандартом компетентності К19 – здатність виконувати складні практичні завдання сфері екологізації виробництва й збереження довкілля на основі біоекономічних підходів взаємин між суспільством і природою та ПРН21 – уміти розробляти та впроваджувати екологічні проекти та програми розвитку на основі біоекономічних підходів взаємин суспільства і природи. Визначені університетом додаткові компетентності і ПРН відповідають 7 рівню НРК. Унікальні ПРН, згідно з матрицями відповідності, поданими в ОП, формуються, на думку розробників, лише ОК7 – «Біоекономіка». Проведений аналіз ОП дозволяє стверджувати, що під час опанування ОК7 частково досягаються: ПР04 – норми для створення проектів; ПР16 – розробка оптимальних стратегій; ПР20 – основи проектування. Це доцільно урахувати під час наступного перегляду ОП.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОП не передбачає присвоєння професійних кваліфікацій, проте професійний стандарт «Еколог», затверджений Наказом Міністерства економіки України №1111-22 від 04 травня 2022 року (https://register.nqa.gov.ua/uploads/o/421-pakaz_1111.pdf), в частині загальних компетентностей і переліку виробничі функцій достатньо чітко корелює із державним стандартом. Загальні компетентності відповідають Soft Skills, які набувають здобувачі вищої освіти (ЗВО). Сукупність трудових функцій А,Б,В відображених у розділі 5 Професійного стандарту достатньо повно можуть бути сформовані під час вивчення обов'язкових ОК ОП. Так, трудові функції групи А цілком охоплені практичною складовою: ОК04 – «Екологічні інновації», ОК05 – «Екологічний менеджмент», ОК06 – «Техноекологія та екологічна інженерія».

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП «Екологія та біоекономіка» має чітко визначену мету, яка відповідає місії і стратегічним завданням закладу, що визначені оновленою Стратегією розвитку Західноукраїнського національного університету (ЗУНУ) на 2024-28 рр. (https://www.wunu.edu.ua/pdf/doc_zunu/ust_doc/str_rozvtutky_zunu_2024.pdf). Місія і візія ЗУНУ – діяльність, направлена на підготовку активних, глибокомислячих і креативних фахівців на основі засад академічної свободи і доброчесності для сталого розвитку держави і світу. ЗУНУ активно впроваджує проєкт «Екоуніверситет», направлений на формування екологічного мислення і культури, створення сучасного безпечного середовища, поширення природоорієнтованих, енергозберігаючих технологій (<https://www.wunu.edu.ua/ekobot>). Розробляються та проводяться систематичні заходи, сформована відповідна інфраструктура для проведення екологічних досліджень, організовано діяльність наукових і проєктних груп. ЗУНУ аналізує проведені еколого-орієнтовані заходи в рамках глобального рейтингування університетів UI GreenMetric World University Rankings (<https://greenmetric.ui.ac.id/rankings/ranking-by-country-2022/Ukraine>). У 2021 році ЗУНУ приєднався до глобальної ініціативи з кліматичних змін RACE TO ZERO. У 2023 році, в рамках проєкту «Синергія освітніх, наукових, управлінських та промислових компонентів для управління кліматом та запобігання зміні клімату / CLIMAN» 619119-ERP-1-2020-1-NL-ERPKA2-SVNE-JP за програмою Erasmus+, в університеті створено Навчально-науковий центр сталого енергетичного розвитку та кліматичної безпеки й Навчальна лабораторія «Міжнародна студія сталого розвитку» (<https://www.wunu.edu.ua/centr-serkb/>). Налагоджено ефективну співпрацю з органами екологічними спрямування державного та самоврядного рівнів, підприємствами та установами, діяльність яких має вплив на довкілля тощо.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Стейкхолдери ознайомлені з особливостями ОП, її метою та відповідністю визначених ПРН, вимогами роботодавців в сфері екології, їх достатності для подальшої успішної практичної діяльності. Пропозиції стейкхолдерів враховуються при обговоренні ОП на засіданнях кафедри, а також через відгуки і рецензії на проєкт ОП (<https://www.wunu.edu.ua/master-faem-op/>). Стейкхолдери Гументик М.Я., Капуста Т.Я., Країнський І.Б., Нитка Р.О., Сидорук Г.П. підтвердили факт їх залучення до процесів перегляду і вдосконалення ОП, у тому числі – в процесі формування унікальних СК та ПРН. ЗВО вважають зміст освітньої складової достатнім для формування комплексу навичок необхідних для здійснення професійної подальшої діяльності. Стейкхолдери залучаються до процесу розвитку і вдосконалення ОП, їх побажання і думки враховуються. Наприклад: пропозиція одного з магістрантів другого року навчання Світлани Воробець щодо уведення ОК «Екологічний менеджмент» у 2023 році та розширення змістовної частини цього ОК у 2024 році – управління персоналом в системі екоменеджменту була підтримана та прийняте відповідне рішення. Зміни в ОП 2024 року порівняно з 2023, а також подані протоколи засідань кафедри підтверджують той факт, що представники академічного середовища ЗУНУ також залучаються як стейкхолдери до процесу оновлення, перегляду і вдосконалення ОП. У цьому плані можна відмітити практику висвітлення відгуків, пропозицій і рецензій від широкого кола стейкхолдерів у відкритому доступі зі сторінки університету (<https://www.wunu.edu.ua/master-faem-op>). Позитивною практикою є формування аналітичних звітів за результатами обговорення проєктів ОП. Поточні проєкти ОП і результати їх обговорення оприлюднюються на сайті ЗУНУ в розділі «Публічне обговорення» (<https://www.wunu.edu.ua/public-discussion>).

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП і ПРН відповідають стандарту вищої освіти відповідного рівня. Особливістю ОП є галузевий і регіональний контекстом. Переважна більшість реалізованих і планованих наукових досліджень здійснюється з урахуванням екологічної складової процесів розвитку біоекономіки. Державні, науково-дослідні та академічні установи, виробничі підприємства регіону за профілем ОП мають вакансії для роботи фахівців-екологів, які на достатньому рівні володіють методами інноваційно-практично діяльності, а цілі та зміст ОП, якість підготовки магістрів-випускників, рівень їх знань і вмінь відповідає сучасним вимогам ринку праці та тенденції розвитку біоекономіки. ОП була сформована на базі детального вивчення досвіду українських університетів: НУ «Львівська політехніка», Львівського університету природокористування, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Сумського національного аграрного університету, НТУ «ХПІ». А також ряду закордонних університетів серед яких пріоритет надано закладам з підготовкою фахівців зі сталого розвитку та циркулярної економіки - Norwegian University of Science and Technology, Linköping University Sverige, Вармінсько-Мазурський університет (Польща), Технічний університет у Зволені (Словаччина). За результатами такого аналізу сформовані унікальні компетентності і ПРН, розвинено тематику в межах обов'язкових ОК. З усіма переліченими та іншими закладами освіти заключені договори про співпрацю, що передбачають обмін науковими та освітніми інноваціями. Гарантом ОП підтвердив факти всебічного обговорення змісту додаткових компетентностей із залученням представників закордонних ЗВО-партнерів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Аналіз**1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)**

Загальний обсяг ОП «Екологія та біоекономіка» складає 90 кредитів ЄКТС, що також відображено в навчальному плані і відповідає статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти. Обсяг обов'язкових ОП, націлених на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, становить 65 кредитів ЄКТС (72%), що є достатнім для виконання вимог стандарту. На дисципліни, що обираються ЗВО, відводиться 25 кредитів ЄКТС (28%), при мінімальному показнику, встановленому статтею 62 Закону України «Про вищу освіту» для магістерського рівня вищої освіти, у 22,5 кредитів ЄКТС (25%). Для проходження переддипломної практики в ОП передбачено 15 кредитів, що свідчить про достатній рівень практичної підготовки ЗВО. Форма атестації ЗВО відповідає вимогам стандарту - випускна МКР, на підготовку та захист якої передбачено 15 кредитів ЄКТС та 14 тижнів підготовки.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Затверджена у 2024 році ОП, розміщена на сайті, має чітку і логічну структуру згідно з часом навчання за семестрами. ОП поділена на змістовні блоки циклів загальної і професійної підготовки, а також включає час на практичну підготовку та підсумкову атестацію у вигляді захисту МКР. ОП сфокусована на поєднанні теоретичних знань з практичною підготовкою у навчальних підрозділах університету та випусковій кафедрі. Для формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) ЗВО пропонується відкритий перелік вибіркових навчальних дисциплін (<https://www.wunu.edu.ua/master-faem-op>). Проведений аналіз навчального плану підтвердив актуальність інформації щодо змісту навчання студентів відповідно до відомостей про самооцінювання. Аналіз інформаційних пакетів ОК дав можливість експертній групі стверджувати, що ОК, включені до ОП, формують логічну взаємопов'язану систему. Кожний ПРН охоплений змістом ОП. Вибір і послідовність вивчення обов'язкових ОК ОП є обґрунтованими та дозволяють досягти всіх заявлених цілей і ПРН. ЕГ Робочі програми та інформаційні матеріали є на сайті університету (<https://www.wunu.edu.ua/master-faem-op>) у відкритому доступі для ЗВО. Особливістю ОП є те, що набір дисциплін першого року навчання: Методологія наукових досліджень, Ділові комунікації англійською мовою, Оцінка якості навколишнього середовища, Екологічні інновації, Техноекологія та екологічна інженерія, Біоекономіка — закладають основу знань, передбачену даною ОП. Відповідно дисципліни другого семестру, що включають Екологічний менеджмент і вибіркові компоненти, допомагають поглибити знання та розпочати наукову діяльність. Переддипломна практика та захист МКР, заплановані на третій семестр, формують фахівця-еколога через практичну підготовку.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз ОП, робочих планів дисциплін і силабусів свідчать про те, що зміст ОП відповідає предметній області екології та збалансованого природокористування. Здобувачі отримують необхідні професійні компетенції в галузі охорони навколишнього середовища, враховуючи регіональні пріоритети сталого розвитку територій, зокрема Тернопільської області. Відповідність предметній області досягається шляхом викладання дисциплін екологічного спрямування, таких як Оцінка якості навколишнього середовища, Екологічні інновації, Техноекологія та екологічна інженерія, Біоекономіка, Екологічний менеджмент тощо. Також значно підвищує рівень професійної підготовки наявність у діючій ОП дисциплін загальної підготовки, таких як Методологія наукових досліджень та Ділові комунікації англійською мовою. Вивчення цих дисциплін безпосередньо покращує комунікативні навички студентів, що є важливим аспектом становлення їх як компетентних фахівців, здатних ефективно взаємодіяти в професійному середовищі. Переддипломна практика, передбачена ОП, узагальнює набутий теоретичний досвід і сприяє розвитку професійних якостей майбутніх фахівців. Компоненти ОП формують логічну, послідовну і взаємопов'язану систему, що забезпечує досягнення визначених цілей і професійних компетенцій, що підтверджується структурно-логічною схемою ОП. Такий підхід сприяє успішній підготовці магістрів у галузі екології. Наявна матеріально-технічна база відповідає вимогам науки та техніки й повністю забезпечує високий рівень освітнього процесу, включаючи лабораторні і практичні дослідження стану компонентів довкілля. Рекомендується оновити існуючу інформацію на сайті закладу щодо матеріально-технічної бази.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування ІОТ передбачено Положенням про організацію освітнього процесу, а також Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача і Положенням про формування вибіркової частини навчальних планів у ЗУНУ. ІОТ формується завдяки чіткій та зрозумілій процедурі вибору дисциплін з каталогу, який містить дисципліни загальної і професійної підготовки. Ознайомитися з каталогом можна на сайті університету, а реалізується це через індивідуальний план здобувача. Силабуси дисциплін доступні в середовищі Moodle і на сайті університету. Процедура вибору ОК може здійснюватися як через сайт університету, так і через автоматизований вибір дисциплін (<https://smart.wunu.edu.ua>) в електронній системі SMART, яка є у стані доопрацювання. Вибіркова частина навчального плану підготовки магістрів складається з переліку дисциплін (25 кредитів), що становить 28% від

загального обсягу кредитів. Згідно з п. 3.1. Положення про формування вибіркової частини навчальних планів у ЗУНУ, здобувачі вищої освіти I курсу ОС «Магістр» мають можливість створювати власну освітню траєкторію через вибіркoву складову навчального плану. Перелік вибіркoвих навчальних дисциплін складається з 20 позицій і формується у вигляді каталогу, де зазначається не лише найменування дисципліни, а й часові рамки її вивчення. Процедури вибору дисциплін є зрозумілими для ЗВО (про них можна дізнатися з офіційного сайту ЗУНУ, в деканаті, на кафедрі або від куратора) та включають інформування студентів про перелік і зміст вибіркoвих дисциплін, запис на дисципліни та етап корекції. Навчальні плани передбачають відповідне навчальне навантаження для вибіркoвих дисциплін. Відповідно до Положення про визнання результатів попереднього навчання в ЗУНУ, вибір навчальних дисциплін здобувачем ВО може здійснюватися з навчального плану іншої ОП, освітнього рівня або іншого закладу (за умови реалізації права на академічну мобільність), а також шляхом неформальної чи дуальної освіти. У ЗВО цієї ОП практики визнання результатів навчання, отриманих на інших ОП (під час академічної мобільності) відсутні. Пропонується звернути увагу на необхідність впровадження практики прийняття результатів попереднього навчання.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка ЗВО регулюється Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти ЗУНУ. Аналіз навчального плану і ОП підтверджує важливість проходження практичної підготовки, яка формує компетентності ЗВО, необхідні для подальшої професійної і наукової діяльності за спеціальністю 101-Екологія. На виробничу практику відводиться 15 кредитів ЄКТС тривалістю 10 тижнів, що дозволяє набути практичних умінь і навичок у сфері охорони НС і збалансованого природокористування у професійній діяльності, а також здатностей приймати відповідальні рішення щодо забезпечення та управління якістю і безпекою навколишнього середовища на локальному, регіональному та глобальному рівнях. Методичні вказівки щодо проведення переддипломної практики, доступні на сайті ЗУНУ. ЗВО мають можливість проходити практику на базі науково-дослідних та державних установ, підприємств різних галузей народного господарства, згідно з укладеними договорами (ТОВ ВР «ВЕНТСОЛ», Тернопільська ДСГДС ІСГ Карпатського регіону НАН України; НДВГ «Наука»; ТОВ «ЄС, ОРИГІНАЛ»; ТОВ «Гадз-АГРО»; КП «Тернопільськтеплокомуненерго», Національний природний парк «Синьгора»). Розвиток практичних умінь і навичок ЗВО забезпечується ще й за рахунок виконання практичних робіт та тренінгів передбачених навчальними програмами ОК1-ОК7.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Соціальні навички (soft skills) за ОП формуються за рахунок застосування інноваційних та активних методів навчання (робота в команді, дискусії, ділові ігри, опрацювання ситуаційних кейсів, презентації тощо). Вивчення дисциплін із переліку обов'язкових ОК сприяє формуванню компетентностей ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, ЗК05, ЗК06, СК07 і забезпечує досягнення відповідних ПРН. Зокрема, формуються такі соціальні компетентності, як вміння навчатися і оволодівати сучасними знаннями, приймати обґрунтовані рішення, генерувати нові ідеї, розробляти і управляти проектами, спілкуватися іноземною мовою, а також здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Освітній процес супроводжується проведенням різноманітних культурних заходів, організацією тематичних екскурсій і наукових конференцій, що суттєво розвиває креативне мислення здобувачів та формує соціальні навички. Основні соціальні навички ЗВО формуються також при використанні в освітньому процесі інтерактивних, проблемно-орієнтованих та дослідницько-інноваційних методів навчання. Додатково ЗВО набувають соціальних навичок через участь у студентському самоврядуванні, гуртках і житті університету: участь у World Cleanup Day, екскурсії до ботанічного саду, участь у роботі Центру кліматичного менеджменту, який створено в рамках реалізації проекту «Синергія освітніх, наукових, управлінських та промислових компонентів для управління кліматом та запобігання змінам клімату / CLIMAN» тощо. НПП приділяють значну увагу проведенню різноманітних форм занять і контрольних заходів: бесіда, дискусія, підготовка і захист проектів, розгляд кейсів, ситуаційних завдань з проблемних питань, аналіз конфліктних ситуацій, робота в командах. Така діяльність дозволяє ЗВО набути необхідних навичок.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Відповідно до Стандарту ВО, навчальний план ОП сформовано з урахуванням ліміту тижневого навантаження з обов'язкових і вибіркoвих ОК (18 годин) та обсягу загального кредитів на семестр. Аналіз навчального плану показав, що ці показники відповідають нормативним межах. Обсяг одного кредиту становить 30 годин. Загальне фактичне навантаження за ОП складає 90 кредитів ЄКТС (2700 годин). ОП включає обов'язкову компоненту (65 кредитів), яка охоплює предмети циклу загальної підготовки (10 кредитів) та циклу професійної підготовки (55 кредитів); вибіркoву компоненту, що містить дисципліни із загальноорієнтованого каталогу (25 кредитів) та професійно-орієнтованого каталогу (15 кредитів). Всі вибіркoві ОК викладаються у 2 семестрі. У ОП «Екологія та біоекономіка» передбачено 15 кредитів на переддипломну практику, 12 кредитів на підготовку та 3 кредити на захист кваліфікаційної роботи. Обсяг ОП загалом дозволяє досягти цілей та ПРН.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практикоорієнтованість ОП в повній мірі забезпечується ОК. Структура ОП передбачає проходження переддипломної практики обсягом 15 кредитів (тривалістю 450 годин). Цей вид роботи ЗВО є завершальним етапом навчання і розрахований на узагальнення і вдосконалення здобутих теоретичних та практичних умінь і навичок, а також для набуття професійного досвіду та підготовки які є необхідними молодому фахівцю для трудової діяльності. Мета переддипломної практики спрямована на закріплення та розширення теоретичних знань із дисциплін екологічного спрямування, а також збору, аналізу та обробки фактичних, нормативних та статистичних даних для підготовки якісної кваліфікаційної роботи. МКР спрямована на розв'язання прикладних завдань і відповідно базується на

матеріалах і даних, отриманих під час переддипломної практики. Практичній підготовці сприяють й передбачені в ОК завдання самостійного прикладного характеру. Навчальна програма містить тренінги і практичні роботи орієнтовані на вирішення конкретних завдань. Дуальна форма освіти в процесі підготовки здобувачів вищої освіти за ОП «Екологія та біоекономіка» не застосовується.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОП орієнтована на формування компетенцій, які можуть доповнити і реалізувати досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї ООН від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Завдяки своїй структурі, формам і методам навчання, контроль знань, а також унікальній складовій ОП сприяє досягненню глобальної цілі №4. Ціль №10 досягається під час активного волонтерського та соціального життя студентів. ОП враховує регіональні пріоритети сталого розвитку територій, зокрема Тернопільської області, що дозволяє задовольнити ціль №11 «Сталий розвиток міст та громад». Опанування обов'язкових ОК02, ОК03, ОК04, ОК05, К06, ОК07 формує у студентів навичок та вмінь, необхідних для прогресу у цілі сталого розвитку №9, 12, 16,17.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання оприлюднені на офіційному вебсайті ЗУНУ. Вступна кампанія керується Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Західноукраїнському національному університеті у 2024 році, розробленими відповідно до Умов прийому МОН України та затвердженими в установленому порядку щорічно. Правила прийому на навчання, розроблені приймальною комісією, відповідають чинному законодавству з урахуванням змін та доповнень до нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України. Положення щодо вступу добре структуровані та зрозумілі, містять інформацію про спеціальності, освітні програми, терміни вступної кампанії, перелік необхідних документів, вартість навчання та програми вступних випробувань. Відповідно до Правил прийому 2024 року, вступ на навчання за освітньою програмою «Екологія та біоекономіка» здійснюється на конкурсній основі за результатами ЄВІ та фахового вступного випробування (в письмовій формі), а також обов'язкового подання та розгляду мотиваційних листів. Процедура вступної кампанії, зокрема зарахування, є чіткою, прозорою та не містить дискримінаційних положень щодо потенційних вступників. Голові фахової атестаційної комісії та відповідальному секретареві приймальної комісії пропонується звернути увагу на текстове оформлення Програми вступного випробування, структурувати перелік випробувань та розширити список використаних літературних джерел.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Порядок вступу на ОП здійснюється відповідно до затверджених Правил прийому, розміщених на офіційному вебсайті. Вступ на навчання для здобуття ступеня вищої освіти магістра проводиться на основі ступеня бакалавра (6 рівень НРК) або магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, 7 рівень НРК). Правилами прийому на навчання за ОП «Екологія та біоекономіка» передбачено складання фахового вступного випробування, яке складається з двох питань, рівнозначних за складністю. Відповіді на питання оцінюються за 200-бальною шкалою. Програма іспиту опублікована на офіційному вебсайті на сторінці "Вступнику" у розділі "Програми вступних випробувань 2024" для абітурієнтів, які вступають на магістратуру за спеціальністю 101 "Екологія". Програма фахового вступного випробування оцінює рівень сформованості результатів навчання за компонентами раніше засвоєних спеціальних дисциплін. Загалом вступне випробування враховує всі особливості ОП, що свідчить про якісний відбір абітурієнтів. Також з абітурієнтами налагоджено ефективну систему зворотного зв'язку з питань вступу.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, реалізуються в межах академічної мобільності або при переведенні з іншого закладу, і регулюються Положенням про визнання результатів

попереднього навчання в ЗУНУ. У цьому документі описані процедури, що регламентують визнання результатів навчання як у вітчизняних, так і в закордонних закладах. Визнання результатів навчання в рамках академічної співпраці з іншими закладами освіти та партнерами здійснюється за допомогою ЄКТС. ОК, які не охоплені програмою академічної мобільності, учасник може опанувати як очно, так і дистанційно, при цьому йому надаються всі необхідні навчально-методичні матеріали та консультації. Перезарахування результатів навчання з дисциплін та інших видів освітньої діяльності здійснюється на основі завіреної академічної довідки, наданої учасником академічної мобільності. ЗВО обізнані з правилами визнання результатів навчання, особливостей та можливостей академічної мобільності. Водночас потреби у визнанні результатів навчання, отриманих в інших закладах на ОП, не було. Рекомендується підвищувати мотивацію здобувачів до участі в програмах академічної мобільності, особливо з огляду на широкі можливості міжнародної співпраці ЗУНУ з різними освітніми закладами.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ, Розділ 9 «Трансфер кредитів» (с. 21). Правила, порядок подання заяв, процедура ідентифікації результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, детально викладені та зрозумілі, без дискримінаційних положень. Крім того, процес визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти регулюється Положенням про визнання результатів попереднього навчання в ЗУНУ. Для визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, учасники освітнього процесу подають заяви та додають академічну довідку з результатами попереднього навчання. Рішення щодо визнання результатів ухвалюється комісією кафедри факультету/інституту, на ОП якого поновлюється ЗВО, впродовж 10 календарних днів на підставі його заяви, академічної довідки та, за необхідності, спілкування з ним. Рішення комісії оформляється у вигляді протоколу. Здобувач, відповідно до рішення комісії, має ліквідувати академічну різницю. Якщо ця різниця перевищує 20 кредитів ЄКТС, комісія може рекомендувати поновлення з пониженням курсу навчання. На ОП не було виявлено випадків використання ЗВО права на визнання результатів, отриманих у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес відповідає вимогам законодавства України та внутрішнім нормативним документам ЗУНУ, зокрема Статуту ЗУНУ. Методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП визначає Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ. Освітній процес реалізується із використанням денного та заочно-дистанційного навчання. Основними формами навчання є лекції, практичні і лабораторні заняття, індивідуальна робота, практики з акцентом на особистісному саморозвитку, групова, самостійна та проектна робота, контрольні заходи. Робочі програми і силабуси розміщені на сайті кафедри. Освітнє електронне середовище базується на використанні ЗВО навчальної платформи Moodle. У навчальному процесі впроваджуються інноваційні методи проведення лекційних занять із застосуванням мультимедійного обладнання, електронних презентацій, відео-матеріалів, практикуються гостьові лекції. Використання сучасного устаткування і програмного забезпечення для проведення натурних, лабораторних і дистанційних досліджень сприяє досягненню визначених цілей та підвищенню ефективності досягнення ПРН, формуванню soft skills. Важливою є унікальна складова підготовки ЗВО через проходження тренінгів і виконання індивідуальних завдань із ОК, що відображено у навчальних планах та силабусах, індивідуальних навчальних планах ЗВО. При вивченні ОК ЗВО залучені до обговорення їх змісту, вибору способів виконання завдань і методів оцінювання. ЗВО мають змогу навчатися за індивідуальним планом. ЗВО ОП реалізують власне право на обрання вибіркового ОК. На сайті ЗУНУ розміщено їх перелік і підготовлено силабуси для детального ознайомлення. ЗВО мають можливість вибору теми МКР, а також наукового керівника, що є проявом реалізації студентоцентрованого підходу. Свою оцінку якістю навчання і пропозиції щодо покращення методів викладання на ОП ЗВО висловлюють під час зустрічей і спілкування з гарантом, викладачами кафедри, а також через анкетування. Забезпечення принципів академічної свободи на ОП підтверджує можливість вільного вибору методів викладання НПП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Інформування ЗВО щодо цілей, змісту і ПРН, порядку і критеріїв оцінювання у межах ОК здійснюється НПП на перших заняттях. Інформування в on-line режимі відбувається на сторінці кафедри, де у вільному доступі розміщені

робочі програми й силабуси. Їх структура містить інформацію про методи контролю та схеми нарахування балів. Також відповідна інформація представлена в ОП. ЗВО мають доступ до електронних навчальних курсів з ОК на платформі Moodle, де зазначено терміни виконання завдань, критерії їх оцінювання й проведення підсумкової атестації. Навчально-методичні матеріали і наукова література доступні ЗВО в бібліотеці. На замовлення учасників освітнього процесу підбираються та надсилаються необхідні матеріали на поштові скриньки. Для ЗВО проводяться різноманітні інформаційні заходи щодо особливостей користування бібліотечними ресурсами.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

У процесі реалізації ОП забезпечується поєднання навчання і досліджень. Вагомі напрацювання у цьому напрямі ЗВО здійснюють при виконанні МКР. Результати наукових досліджень представляються на Всеукраїнських та Міжнародних конференціях, зокрема Гусак С.П. і Луців В.В. учасники VI Міжнародної студентської наукової конференції «Тренди та перспективи розвитку мультидисциплінарних досліджень». ЗВО залучаються до збору та обробки інформації для проведення науково-дослідних робіт. Василик О., Лотиш І., Паславський В. брали участь у виконанні кафедральної науково-дослідної теми «Екологічна, соціальна та енергетична модернізація розвитку сільських територіальних громад» (№ ДР 0122U000624); розробці «Програми охорони навколишнього природного середовища Монастирської міської ТГ на 2023–2027 роки»; підготовці розділу «Охорона довкілля» «Стратегії розвитку Купчинецької сільської ТГ на 2024–2028 роки». ЗВО учасники реалізації проекту з енергетичної модернізації розвитку громад, у рамках якого на дослідних полях ЗУНУ закладено навчальні демополігони енергетичних культур, що передбачає підвищення рівнів енергетичної і екологічної безпеки, перехід на альтернативні джерела енергії та зменшення сукупного карбонового сліду в регіоні. ЗВО ОП залучаються до науково-дослідної роботи в Навчально-науковому центрі сталого енергетичного розвитку і кліматичної безпеки. На території ЗУНУ впроваджена система моніторингу довкілля. Зокрема на території кампусу встановлено дві станції SaveEcoSensor 3.0 для моніторингу якості повітря, дані з яких доступні у всеукраїнській мережі екологічного моніторингу. ЗВО беруть участь у роботі наукового гуртка. Навикам дослідницької діяльності сприяє вивчення ОК 1 «Методологія наукових досліджень», ОК 9 «Кваліфікаційна робота». Поєднання навчальної роботи із дослідженнями НПП представлено у окремих темах лекцій, модулів, лабораторних (практичних) роботах, зокрема із ОК 3 «Оцінка якості навколишнього середовища», ОК 4 «Екологічні інновації», ОК 6 «Техноекологія та екологічна інженерія», ОК 7 «Біоекономіка». Дослідницькі доробки опубліковано у наукових публікаціях та навчальних виданнях. Популяризацію і сприяння науково-дослідній та інноваційній діяльності ЗВО та молодих науковців через проведення різноманітних заходів здійснює науково-дослідна частина та Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених. Однак ЗВО ОП не залучені до участі в конкурсах студентських наукових робіт та олімпіадах зі спеціальності.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП систематично оновлюють зміст освітнього контенту із врахуванням власних наукових здобутків, а також сучасних наукових досягнень у галузі екології. Затверджені програми висвітлюються на сайті ЗУНУ. Оновлення змісту ОК здійснюється щорічно. Важливою передумовою оновлення ОК є результати міжнародного підвищення кваліфікації НПП. Зокрема на основі підвищення кваліфікації Бицюри Л.О. у Центрі міжнародного співробітництва «МАШАВ» МЗС Ізраїлю, покращено ОК 4 «Екологічні інновації», Бондара О.Б. в Куявському університеті у Влоцлавеку (Республіка Польща) – ОК 3 «Оцінка якості навколишнього середовища», Кривохижі Є. М. у «Center for Innovation, Technical and Natural Knowledge Transfer University of Rzeszow» (Республіка Польща) – ОК 6 «Техноекологія та екологічна інженерія», Файфури В. В. у DOM X BUD Viktoria Burtiak (Гданськ, Республіка Польща) та TÜV Thüringen Ukraine (представництво Товариства технічного нагляду Тюрингії TÜV Thüringen e.V., ФРН) – ОК 7 «Біоекономіка». Оновлення змістового наповнення ОК ініціює викладач, спрямування і результати наукових досліджень якого відповідають предметній області ОП і змісту навчальної дисципліни. Отримані пропозиції обговорюються на засіданні кафедри та затверджуються групою забезпечення спеціальності. Також вагомою підставою перегляду структури та змісту ОК є пропозиції й рекомендації стейкхолдерів. У навчальний процес впроваджуються сучасні практики представлені у наукових публікаціях НПП. У більшості проаналізованих робочих програм ОК та силабусах подані сучасні джерела інформації. Проте у робочих програмах ОК 1, ОК 2, ОК 4 – ОК 7 відсутні літературні джерела авторства НПП які їх викладають. Для ОК 3 доцільно подати більше наближених до його напрямку літературних джерел. У робочій програмі ОК 4 у розділі інформаційні ресурси потрібно додати назви посилань.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Основні напрямки інтернаціоналізації закладу представлені у Стратегії інтернаціоналізації ЗУНУ. Ключові аспекти інтернаціоналізації ЗУНУ корегує Відділ міжнародних зв'язків, який здійснює інформування ЗВО і НПП щодо міжнародної мобільності. У ЗУНУ налагоджено співпрацю з університетами Польщі (Державний університет ім. Ш. Шимоновича, Вроцлавський економічний і Вармінсько-Мазурський університети), Батумським університетом ім. Ш. Руставелі (Грузія). У рамках V міжнародного тижня в ЗУНУ професором Вроцлавського економічного університету Зелінською А. прочитана лекція «ESG (Environmental, social, governance) звітність у поєднанні з циркулярною економікою», Радченко В. (International Ocean Institute) провела онлайн-курс «Вивчення Океану: океанська грамотність у навчальній програмі». НПП проходять міжнародні підвищення кваліфікації, так Бицюра Л.О. стажувався у Центрі міжнародного співробітництва «МАШАВ» МЗС Ізраїлю, Бондар О.Б. – у Куявському університеті у Влоцлавеку (Республіка Польща), Файфура В.В. – у DOM X BUD Viktoria Burtiak (Гданськ, Республіка Польща) та TÜV Thüringen Ukraine (представництво Товариства технічного нагляду Тюрингії TÜV Thüringen e.V., ФРН), Кривохижа Є.М. стажувався у «Center for Innovation, Technical and Natural Knowledge Transfer University of Rzeszow». ЗВО беруть участь у міжнародних конференціях. Для ЗВО і НПП відкритий доступ до наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science. Однак активізації на ОП потребує міжнародна мобільність ЗВО, зокрема у напрямках міжнародних програм практичного навчання, Erasmus+, впровадження програми «Подвійний диплом» та ін.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання ЗВО є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачами ПРН та своєчасно до них доводяться. Документом, який регламентує форми контрольних заходів та критерії оцінювання ЗО є «Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ». Інформування ЗВО щодо особливостей проведення контролю та оцінювання відбувається через ОП, робочі програми та силабуси ОК, в електронних курсах на платформі Moodle, в особистому кабінеті локальної мережі університету, де представлено, які ОК вивчаються впродовж семестру з датами та формами проведення контрольних заходів та наступним відображенням їх результатів. Інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання викладачі доводять ЗВО на першому занятті з ОК, на настановчій зустрічі перед практикою, а також у будь-який час за необхідності. Інформування здійснюється й через комунікацію деканату у Viber-групі чи Telegram-каналі зі старостами академічних груп та ЗВО. Формами контрольних заходів є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять. Модульний контроль передбачає проміжне оцінювання якості засвоєння ЗВО теоретичного і практичного матеріалу певного змістового модуля ОК. Метою підсумкового контролю (заліків і екзаменів) є оцінювання результатів навчання на завершальних етапах вивчення ОК. Оцінювання знань здійснюється паралельно за 4-бальною національною шкалою (позитивні оцінки – «відмінно», «добре», «задовільно», негативні оцінки – «незадовільно») і за 100-бальною накопичувальною шкалою ЄКТС. Розподіл балів, які отримують ЗВО є збалансованим. В кінці семестру на засіданні кафедри НПП обговорюють результати контрольних заходів та критерії оцінювання і приймають відповідні рішення щодо їх зміни або вдосконалення у межах нормативної бази ЗВО. На ОП випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів, конфлікту інтересів не виникало.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Форма атестації ЗВО відповідає вимогам Стандарту вищої освіти спеціальності 101 Екологія другого (магістерського) рівня вищої освіти Наказ МОН України від 04.10.2018 р. №1066; Положенню про організацію освітнього процесу в ЗУНУ; Положенню про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційної комісії у ЗУНУ. Атестація випускників ОП проводиться у формі публічного захисту МКР. Вимоги до її виконання містяться у Загальних рекомендаціях з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти. Захисту кваліфікаційних робіт на ОП ще не відбувалося. Передбачається, що МКР перевірятиметься на плагіат за допомогою спеціалізованого сервісу Turnitin similarity (застосовується у ЗУНУ з 2024 р.). До захисту допускатимуться роботи у яких максимальний збіг не перевищуватиме 40 %. Перед виконанням МКР ЗВО підписують декларацію про академічну доброчесність. Єдиний кваліфікаційний іспит за даною спеціальністю не передбачений.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюється наступними внутрішніми документами ЗУНУ: Положенням про організацію освітнього процесу; Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії; Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти; Загальними рекомендаціями з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського і другого магістерського рівнів. Процедури проведення контрольних заходів з кожного ОК прописані в ОП, робочих програмах і силабусах ОК. На початку семестру викладачі ознайомлюють ЗВО з процедурою проведення контрольних заходів. Форми, дати проведення контрольних заходів та їх результати відображаються в особистому кабінеті ЗВО упродовж семестру. Інформація про процедуру та строки проведення контрольних заходів доводиться до ЗВО адміністрацією Інституту, гарантом ОП, НПП, які забезпечують викладання ОК. Об'єктивність і неупередженість екзаменаторів забезпечується використанням тестового контролю. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядку оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження регулюються Порядком оскарження результатів підсумкового контролю студентів університету. Якщо ЗВО не погоджується з оцінкою, у день оголошення результатів складання екзамену або заліку він має право подати скаргу особисто у письмовій формі директору Інституту чи уповноваженій ректором особі. Відповідно, особа, яка прийняла скаргу, повинна повідомити

дату й місце засідання апеляційної комісії, яка створюється за наказом ректора. У випадку оскарження результату контрольного заходу, члени комісії приймають рішення на основі результатів його повторного складання за новими завданнями із пакету екзаменаційних білетів. Перескладання негативних результатів поточного модульного контролю дозволяється до настання дати проведення наступного модуля. У ЗУНУ функціонує скринька довіри, куди можна повідомити про виявлені порушення. Під час анкетування ЗВО дали схвальну оцінку об'єктивності оцінювання навчальних результатів. Конфліктних випадків за період підготовки ЗВО на ОП не виникало.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗУНУ регулюють: Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти, Етичний кодекс, Положення про комісію з доброчесності та наукової етики, Кодекс корпоративної культури, Кодекс академічної доброчесності, Положення про систему запобігання плагіату в академічних текстах працівників та здобувачів вищої освіти ЗУНУ. Заклад популяризує академічну доброчесність у двох вимірах: через проведення просвітницьких заходів і здійснення моніторингу щодо її дотримання. Активно долучається до популяризації академічної доброчесності серед ЗВО Інститут та кафедра через проведення занять, методичних семінарів, зустрічей з гарантом ОП. ЗВО і НПП беруть участь у заходах щодо дотримання академічної доброчесності, які організовуються адміністрацією бібліотеки, Студентським науковим товариством. Інформація щодо дотримання доброчесності міститься у робочих програмах і силабусах. Як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності на ОП застосовуються відповідні технологічні рішення, зокрема, інформування ЗВО про неприпустимість наявності плагіату; проходження сертифікованих тренінгів і семінарів НПП; формування для кваліфікаційних робіт тематики, яка мінімізує можливості плагіату; перевірка академічних текстів на унікальність через антиплагіатний сервіс Turnitin similarity. У бібліотеці ЗУНУ функціонує репозитарій, де розміщуються кваліфікаційні роботи ЗВО. За цією ОП захисту МКР ще не було. Головні результати МКР апробуються на наукових конференціях, зокрема Гусак С. П. і Луців В. В. учасники VI Міжнародної студентської наукової конференції «Тренди та перспективи розвитку мультидисциплінарних досліджень». Відповідно до Кодексу академічної доброчесності ЗУНУ в Університеті створено Комісію з доброчесності та наукової етики, яка є дорадчим органом та наділяється правом розглядати заяви стосовно порушення Кодексу та надавати пропозиції щодо накладання відповідних санкцій. За порушення академічної доброчесності притягуються до відповідальності як НПП так і ЗВО. Випадків порушення академічної доброчесності на цій ОП не зафіксовано.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

За результатами проведеного аналізу, в т. ч. табл. 2, профілів НПП, які розміщені на сайті ЗУНУ, встановлено, що викладання обов'язкових ОК ОП забезпечують 7 НПП, з них: 1 жінка (14 %) і 6 чоловіків (86 %), 3 – доктори наук (43 %), 2 із яких штатні працівники Університету; 4 – кандидати наук (57 %); вчене звання «професор» мають 3 викладачів (43 %), «доцент» – 3 (43 %); старших викладачів – 1 (14 %). Із НПП, які забезпечують нормативні ОК циклу фахової підготовки – 1 є доктором сільськогосподарських наук за спеціальністю Екологія (Кривохижа Є.М.), 1 доктор економічних наук (Шушпанов Д.Г.), 1 доктор психологічних наук (Шандрук С. К.), 1 кандидат сільськогосподарських наук (Бондар О. Б), 2 кандидати економічних наук (Бицюра Л.О., Файфура В.В.), 1 кандидат філологічних наук (Рибіна Н.В.). У Бицюри Л.О. та Бондара О.Б. наявна академічна кваліфікація магістр зі спеціальності Екологія. НПП групи забезпечення ОП мають публікації у фахових виданнях, у журналах, що індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science, є авторами монографій, підручників, навчальних посібників, патентів. Усі викладачі є учасниками Всеукраїнських та Міжнародних конференцій. Тематика наукових публікацій і навчально-методичних видань НПП узгоджується зі змістом ОК, які вони забезпечують. НПП, регулярно підвищують кваліфікацію як в Україні, так і за кордоном, будучи учасниками міжнародних стажувань, академічних обмінів, семінарів та ін. Зокрема, Бицюра Л.О. стажувався у Центрі міжнародного співробітництва «МАШАВ» МЗС Ізраїлю, Бондар О.Б. – у Куявському університеті у Влоцлавеку (Республіка Польща), Файфура В.В. – у DOM X BUD Viktoria Burtiak (Гданськ, Республіка Польща), TÜV Thüringen Ukraine (представництво Товариства технічного нагляду Тюрінгії TÜV Thüringen e.V., ФРН), Кривохижа Є.М. стажувався у «Center for Innovation, Technical and Natural Knowledge Transfer University of Rzeszow». Ці практики забезпечують актуалізацію знань НПП, впровадження новітніх освітніх технологій, покращення якості викладання. Частина НПП ОП «Екологія та біоекономіка» є керівниками або відповідальними виконавцями науково-дослідних тем, проєктів. Файфура В.В. (2019–2024 рр.) – відповідальний виконавець в ЗУНУ міжнародного проєкту GreenMetric (UI GREENMETRIC WORLD UNIVERSITY RANKINGS). НПП є членами редакційних колегій наукових фахових видань, учасниками професійних і громадських об'єднань, мають

досвід практичної роботи. Академічна кваліфікація і професійний досвід НПП забезпечують досягнення визначених ОП цілей і ПРН.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору НПП ЗУНУ регламентується Статутом ЗУНУ, Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів). Право участі в конкурсі мають особи, які за своїми професійно-кваліфікаційними якостями відповідають вимогам Законів «Про освіту», «Про вищу освіту», порядку і умовам оголошеного конкурсу. Процес конкурсного відбору забезпечує прозорість через відкриті оголошення про вакансії та чіткі критерії оцінювання кандидатів. Оголошення про конкурс публікуються на офіційному вебсайті ЗУНУ і в медіа. На сайті університету представлені необхідні зразки конкурсних і контрактних документів. Компетенція щодо визначення відповідного фахового рівня НПП покладається на профільну кафедру, гаранта ОП і групу забезпечення спеціальності. При відборі НПП враховується кваліфікація згідно з п. 37, 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, перелік наукових і методичних праць (наявність публікацій у фахових виданнях України, наукометричних базах Scopus і Web of Science), підвищення кваліфікації, досвід участі у міжнародних проєктах. Процедура конкурсного відбору характеризується відкритістю, рівністю прав учасників та об'єктивністю. У разі успішного проходження конкурсу між НПП і ЗУНУ укладається контракт терміном на 3-5 років.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

До реалізації освітнього процесу заклад активно залучає роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі. Співпраця відбувається на основі підписання відповідних договорів. Стейкхолдери беруть участь в обговоренні проєктів ОП, їх рецензуванні, надають пропозиції з удосконалення навчальних планів, долучаються до обговорення тематики МКР, працюють у екзаменаційних комісіях з атестації здобувачів. Загалом до реалізації ОП залучалися: Нитка Р., Стефурак І. (начальник і заступник ДЕІ в Тернопільській обл.), Буртак Б. (директор СПЗ «Кагруб», Тернопільський р-н), Сенік Ю. (к. біол. н., керівник групи дослідження продукції та інновацій ПрАТ «Тернопільський молокозавод»), Сидорук Г. (Тернопільська ДСГДС ІКСГП НААН України), Бондар О. і Грицак Л. (д. б. н., професори кафедри загальної біології та методики навчання природничих дисциплін ТПНУ ім. В. Гнатюка). Роботодавці залучені до проведення занять. Зокрема, гостьові лекції з питань вирощування енергетичних культур та використання на їх основі газогенераторних печей з можливістю отримання дешевої теплової енергії провів Гументик М. (директор Науково-технічного центру «Біоенергія», м. Борщів, Тернопільська обл.). Відповідна співпраця сприяє набуттю ЗВО практичних навичок при проходженні практики на підприємствах. НПП здійснюють із роботодавцями спільні наукові дослідження. На сайті Інституту представлено позитивні відгуки роботодавців, зокрема від керівництва ТОВ ВР «Вентсол», ТзОВ «Пивоварня «Оплля», Тернопільської ДНДС, ПСП «ПЕРЕМОГА».

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

У ЗУНУ існує налагоджена система професійного розвитку НПП. Відділ міжнародних зв'язків постійно надає НПП оперативну інформацію про доступні програми підвищення кваліфікації та міжнародної мобільності. ЗУНУ і зокрема гарант ОП приділяє значну увагу питанню підвищення кваліфікації НПП. Свідченням вагомих досягнень цього напрямку є підвищення кваліфікації Бицюри Л. у Центрі підвищення кваліфікації працівників водного господарства; Бондара О. у Куявському університеті (Республіка Польща); Кривохижі Є. у Центрі інновацій, трансферу технічних та природничих знань Жешувського університету (Республіка Польща) та Інституті сільського господарства Карпатського регіону; Файфури В. у Тернопільському національному педагогічному університеті ім. Володимира Гнатюка; Шушпанова Д. у Вроцлавському економічному університеті (Республіка Польща) і Університеті третього віку (м. Легніца, Республіка Польща) та ін. Результати підвищення кваліфікації впроваджуються в освітній процес та враховуються під час відбору НПП на посади. У ЗУНУ вибудована ефективна та різнопланова система стимулювання розвитку викладацької майстерності. Сюди належить рейтингова система оцінки діяльності НПП яка корегується відповідним Положенням, Статутом ЗУНУ, Колективним договором ЗУНУ на 2024–2028 роки. Результати рейтингу НПП представлено на сайті ЗУНУ. Стимулювання розвитку викладацької майстерності в ЗУНУ базується на системі матеріального і морального заохочення НПП. Згідно внутрішнього розпорядку ЗУНУ система заохочень НПП передбачає: моральні стимули – вручення нагород, подяк, грамот за вагомі успіхи у науково-педагогічній діяльності; фінансові стимули – грошова винагорода за високі рейтингові показники за системою внутрішнього оцінювання, видання монографій і підручників, публікування статей у виданнях Scopus і Web of Science, створення винаходу (корисної) моделі, наявність відомчої відзнаки «За наукові та освітні досягнення», звання «Почесний професор ЗУНУ» та ін. Окрім цього, за кошти ЗУНУ публікуються усі підручники для ОК та монографії для здобуття наукового ступеня доктора наук. Відзначаємо наявність ефективної системи стимулювання розвитку викладацької майстерності в ЗУНУ.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ЗУНУ володіє високоякісною МТБ, яка повністю відповідає цілям навчання та сприяє досягненню результатів ОП. Університет має добре оснащені навчальні корпуси, сполучені переходами, гуртожитки (з навчальним класом для осіб з особливими потребами, кабінетом першої медичної допомоги, їдальні), відреставрований спортивний комплекс, бібліотеку, читальні зали з безкоштовним Wi-Fi, а також релакс-центр. На території університету є укриття та встановлені вказівники для безпеки. МТБ ОП на сьогодні є достатньою. Університет активно працює над її подальшим розвитком за рахунок співпраці з українськими та міжнародними партнерами. Наразі між кафедрою та її партнерами укладені договори, за якими до навчального процесу і дослідницької роботи залучено лабораторії Держекоінспекції в Тернопільській області, ІСГ Карпатського регіону НААН України. Така співпраця в значній мірі посилює матеріальну складову забезпечення ОП. В рамках внутрішньо університетського навчання ОП використовує як лекційні аудиторії, так і дві спеціалізовані навчально-наукові лабораторії: хімічного аналізу і досліджень навколишнього середовища, створені на кафедрі екології та охорони здоров'я у 2023 році. Приладове забезпечення включає метеостанцію, шумоміри, Ph-метри, іоніметри, різні газоаналізатори, уловлювачі твердих частинок, квадрокоптер, а також хімічний посуд, витяжні й сушильні шафи. Студенти мають змогу працювати в сучасних комп'ютерних класах зі спеціалізованим ПЗ, які будуть використовуватись для реалізації ОП. Усі аудиторії обладнані сучасною технікою і мультимедійними проекторами. Бібліотека університету з електронним репозитарієм і доступом до баз даних Scopus і WoS надає всі необхідні ресурси для навчання та досліджень. МТБ університету забезпечує ефективну організацію навчального процесу, досягнення освітніх цілей і створює комфортні умови для ЗВО, НПП і персоналу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності та інших нормативно-правових актів, доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету є вільним і безкоштовним для всіх учасників освітнього процесу. Університет забезпечує всі необхідні умови для реалізації ОП "Екологія та біоекономіка", включаючи безкоштовний доступ до платформи дистанційного навчання Moodle, а також наукометричних баз даних Scopus і WoS. Для наукової діяльності та забезпечення академічної доброчесності функціонує система перевірки на плагіат. На сайті ЗУНУ доступна вкладка «Студентське життя», де розміщено всю актуальну і необхідну інформацію для студентів. ЗВО мають доступ до особистого кабінету в інформаційній системі SMART університет, де можна знайти посилання на платформи для саморозвитку, що сприяє розвитку soft skills. ЗВО регулярно покращують свої соціальні навички і активно залучаються до наукової та соціальної діяльності, що дозволяє їм розвиватися не тільки академічно, а й особистісно.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Можливості ЗУНУ забезпечують якісні і безпечні умови для проживання і навчання ЗВО, а також для роботи працівників. На території університету розташоване укриття, до якого прокладено чіткий шлях, позначений відповідними вказівниками. З огляду на інформацію, доступну на сайті, видно, що укриття повністю обладнане всім необхідним для забезпечення безпеки та комфортного перебування всіх учасників навчального процесу. Студентське самоврядування активно залучається до управління університетом. Представники студентського активу беруть участь у зустрічах з керівництвом закладу і безпосередньо долучаються до прийняття рішень у ЗУНУ, що стосуються студентського середовища. В університеті наявні вогнегасники, журнали з техніки безпеки і плани евакуації. На входах до корпусів університету встановлені системи пропуску, доступ до яких мають лише студенти та працівники, які володіють пропускними картками. Для забезпечення фізичного і психологічного здоров'я й благополуччя всіх учасників навчального процесу в університеті функціонують медичний пункт, кабінети лікувальної фізкультури, емоційного розвантаження, психотерапії тощо. Для вирішення психологічних проблем у закладі діє навчально-науковий центр соціально-психологічної підтримки і резильєнтності, що забезпечує захист прав і інтересів студентів, а також їх участь в управлінні університетом. Для підвищення якості освітнього процесу серед ЗВО регулярно проводяться опитування. Усі результати узагальнюються відділом забезпечення якості освітнього процесу, ліцензування і акредитації та публікуються на сайті університету. Аналіз результатів опитувань показав, що основна увага приділяється освітньому процесу.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО, які навчаються за ОП отримують освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку від куратора, НПП і студентського самоврядування. Конфліктні ситуації, що виникають під час навчального процесу в ЗУНУ, регламентуються Положенням про порядок врегулювання конфлікту інтересів та Положенням про політику і процедури врегулювання конфліктних ситуацій. Студентське самоврядування також активно залучається до вирішення конфліктних ситуацій, які виникають під час навчання. ЗУНУ запровадив сучасну автоматизовану систему управління навчальним процесом, що надає ЗВО доступ до особистих кабінетів, де вони можуть не лише обирати ОК,

але й регулярно брати участь в опитуваннях. Крім наявності силабусів з кожної дисципліни, студенти також мають змогу ознайомитися з методичними матеріалами і рекомендованою літературою. Хоча платформа Moodle передбачає можливість ведення письмового діалогу, НПП застосовують альтернативні методи консультування, такі як Zoom, Viber, Telegram та електронна пошта.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

З метою забезпечення комфортного перебування в ЗУНУ осіб, які потребують допомоги, затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Університет має результати технічного обстеження будівель і прилеглої території, що підтверджує безперешкодний доступ до навчальних корпусів та їх адаптацію до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. У навчальних корпусах є пандуси, ліфти-підйомники і спеціальні паркувальні місця для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. На вході до корпусів присутні особи, які можуть надати супровід. Навчальні корпуси з'єднані переходами-коридорами. Гуртожиток, в якому проживають студенти цієї ОП, також обладнаний пандусами і ліфтами. В одному з корпусів є окремих санвузол для маломобільних ЗВО.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗУНУ існують чіткі правила етичної і моральної поведінки для співробітників та учасників освітнього процесу. Для вирішення конфліктних ситуацій, що виникають під час освітнього процесу, існує Положення про порядок врегулювання конфліктних інтересів та Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій. Для запобігання виникненню конфліктних ситуацій в ЗУНУ періодично проводяться зустрічі з психологом, а на сайті психолога розміщені нормативні документи щодо запобігання та протидії булінгу і насильству. ЗВО і НПП мають право звернутися з проблемою до самоврядування університету або зробити анонімне звернення до "Скриньки довіри". Врегулювання конфліктних ситуацій у ЗУНУ, пов'язаних із корупційними діями, здійснюється відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» в рамках реалізації Антикорупційної програми на 2023 рік. У разі виникнення конфліктної ситуації учасники освітнього процесу можуть звернутися безпосередньо до уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції, а також посадових осіб усіх рівнів, які забезпечують виконання. За період реалізації ОП випадків звернень щодо вирішення конфліктних ситуацій, в тому числі, пов'язаних із сексуальними домаганнями, корупцією, дискримінацією, зафіксовано не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Західноукраїнському національному університеті, п.2.4, Порядком розробки освітніх програм в Західноукраїнському університеті та Порядком перегляду (оновлення) освітніх програм університету, регламентуються процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП. Доступ до документів є вільним, вони опубліковані на сайті університету для всіх зацікавлених сторін. Загалом система внутрішньої якості вищої освіти ЗУНУ функціонує на трьох рівнях: 1. Рівень тактичного управління якістю представлений процесами діяльності кафедр ЗУНУ; 2. Рівень оперативного управління системою якості, спрямований на виконання функцій моніторингу та контролю якості ВО, представлений процесами діяльності науково-методичної ради з питань якості ВО, вчених рад факультетів та студентської ради; 3. Рівень стратегічного управління, спрямований на виконання функцій організації та планування якості ВО, представлений процесами діяльності ректорату, вченої ради ЗУНУ, Навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗУНУ впроваджує систему моніторингу якості освіти, в якій особлива увага приділяється пропозиціям ЗВО. У ЗУНУ діє злагоджена робота всіх трьох ланок внутрішньої системи якості зі здобувачами в розрізі покращення ОП. Представники студентського активу на рівні старостату залучені до складу робочих груп з розробки і перегляду ОП. Представники студентського самоврядування залучені до складу Науково-методичної ради з питань якості вищої освіти. Лідери та виборні представники студсамоврядування та громадських об'єднань студентів залучені до складу вченої ради ЗУНУ. ЗВО в ЗУНУ залучаються до процесів забезпечення якості безпосередньо на рівні розробки і обговорення ОП. Особливо через представників на рівні моніторингу та контролю через діяльність Науково-методичної ради і процесів затвердження змін у складі Вченої ради ЗУНУ.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Кафедра екології та охорони здоров'я сформувала довкола себе дійсно широке коло роботодавців, яке складається з представників бізнес-сектору (ТОВ "ЕКО БАЛАНС ТЕР", ПСП "Перемога", ТзОВ "Пивоварня "Опілля"), органів державного управління (Управління екології та природних ресурсів Тернопільської ОДА, Державна екологічна інспекція в Тернопільській області, Управління ЖКГ, благоустрою та екології Тернопільської міської ради) та наукових установ (Центр підвищення кваліфікації працівників водного господарства Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Хоростківський державний дендрологічний парк, Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН України). В межах ОП роботодавці активно залучені до процедур її періодичного перегляду і покращення безпосередньо як учасники засідань кафедри. Сама назва ОП у частині біоекономіки є безпосередньою пропозицією роботодавців. Пропозиції роботодавців у цілому є зваженими і практично завжди враховуються.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Акредитація ОП «Екологія та біоекономіка» є первинною. Випуску фахівців-магістрів не було.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

До системи НА долучені витяги з протоколів засідань кафедри екології та охорони здоров'я, які відображають системну участь НПП у процедурах моніторингу якості освіти в ЗУНУ. Загалом в ЗУНУ налагоджена розширена система оцінювання якості надання послуг за ОП через опитування. Експрес-опитування практикуються викладачами під час завершення вивчення курсів. Опитування щодо якості освітнього процесу проводяться Навчально-науковим центром моніторингу якості освіти та методичної роботи. Результати системно висвітлюються на сайті ЗВО. Аналіз питань якості освітнього середовища, можливих проявів негативних соціальних явищ здійснює студентське самоврядування через власну форму опитування здобувачів. Сталою практикою є проведення ЗУНУ опитування стейкхолдерів. Відповідно до отриманих результатів, серед 8 опитаних стейкхолдерів ОП 100% респондентів задоволені рівнем професійної підготовки ЗВО і мають намір працевлаштувати у своїй установі випускників.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОП «Екологія та біоекономіка» є первинною. У 2024 році в ЗУНУ на кафедрі екології та охорони здоров'я проходила акредитація ОП «Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища», освітнього рівня «бакалавр», спеціальності 101 «Екологія». Аналіз недоліків і рекомендацій, висвітлених у звіті експертної групи та ГЕР з акредитації ОП бакалаврського рівня показав, що внутрішня система якості за минулі півроку отримала розвиток на тактичному рівні та показала дієвість на оперативному рівні – сформований інститут координаторів якості та методзабезпечення, сформовано комісію з якості, оновлено усі документи, що регламентують порядок розробки, оновлення ОП, започатковано на системній основі і проведено Навчально-науковим центром моніторингу якості освіти та методичної роботи ряд семінарів за участю координаторів якості, гарантів ОП, завідувачів кафедр тощо. Проте поточним технічним недоліком у розрізі підкритерію 8.6. є відсутність практики оприлюднення консолідованих рішень щодо реагування внутрішньої системи якості на недоліки та рекомендації, висловлені під час акредитацій. Хоча відомо, що такі рішення приймаються на засіданнях Науково-методичної і Вченої рад ЗУНУ.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

На базі університету діє низка нормативних документів, які регламентують процес залучення академічної спільноти до внутрішньої системи забезпечення якості, такі як: Положення про рейтингове оцінювання роботи НПП ЗУНУ, Положення про комісію з моніторингу якості, Положення про науково-методичну раду з питань якості вищої освіти, а також, шляхом забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях НПП університету; через надання зовнішніх та внутрішніх рецензій на ОП провідними науковцями і фахівцями галузі, методичне забезпечення, відгуки на автореферати, надання рецензій на посібники і підручники підготовлені НПП. Враховуючи розвинену нормативно-правову документацію, яка створена для впровадження системи якості освіти на всіх рівнях та обізнаність усіх учасників освітнього процесу у своїх правах та обов'язках, можна відзначити, що у ЗУНУ сформована культура якості, яка реалізується через Навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи. Здобувачі, НПП і стейкхолдери є безпосередніми учасниками заходів внутрішньої системи забезпечення якості освіти за ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права і обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюється рядом нормативних документів, а саме: Статутом Західноукраїнського національного університету, Правилами внутрішнього розпорядку ЗУНУ, Етичними кодексом, Положенням про організацію освітнього процесу в Західноукраїнському національному університеті, Тимчасовим порядком проведення змішаного навчання у період карантину із використанням технічних засобів відеозв'язку та платформ дистанційного навчання, Положенням про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників Західноукраїнського національного університету та ін. тощо. Усі перелічені документи є загальнодоступними для всіх учасників навчально-наукового процесу з центральної сторінки сайту ЗУНУ з розділу «Публічна інформація». Інформація стосовно ОП, нормативних документів і будь-якої іншої інформації стосовно навчального, наукового та соціально-гуманітарного аспекту є доступною для ЗВО шляхом використання сайту університету і реалізується на практиці. ЗВО мають активну інформаційну підтримку зі сторони НПП, шляхом комунікації через соціальні мережі. ЗВО і представники студентського самоврядування додатково використовують вайбер-чати, телеграм-канали, через які можуть в будь-який час отримувати відповіді на свої питання, та де публікується вся актуальна інформація. На постійній основі діє «Центр підтримки студентів». Безумовно позитивною практикою є розвиток цифровізації процесу навчання, що реалізується в ЗУНУ через SMART університет де є доступ до кабінету студента, який дозволяє - отримати доступ до своїх навчальних програм, обрання дисциплін, розкладу занять, спілкуватися з викладачами та іншими студентами, звіту про свої оцінки та успішність, інформації про важливі дати та події в університеті тощо.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Інформація проєктів ОП, пропозицій і зауважень академічної та наукової спільноти наведена на сайті ЗУНУ у відкритому доступі для всіх зацікавлених сторін. А саме – проєкти ОП і результати обговорення. Проте варто зазначити, що у розділі проєкти ОП доступні лише поточні матеріали. Доступність усіх ОП, проєктів протягом навчання студентів за цими документами лише підсилить прозорість процедур періодичного перегляду ОП. Відповідно на засіданнях кафедри екології та охорони здоров'я був здійснений аналіз результатів обговорення ОП: 2023 рік засідання кафедри, протокол №12 від 23.05.2023, уведення в дію ОП наказом ректора – з 23.06.2023; 2024 рік засідання кафедри, протокол №15 від 24.05.2024, уведення в дію ОП – 26.06.2024. Отже, терміни, визначені підкритерієм 9.2 – витримуються. Роботодавці і ЗВО беруть активну участь у обговоренні ОП та надають свої пропозиції і рекомендації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Документи, визначені статтею 79 ЗУ «Про вищу освіту» неодмінно публікуються на сайті ЗУНУ в розділі «Публічна інформація. Фінансово-господарська звітність». Інформація щодо освітньої програми, рецензії стейкгольдерів наведена на сайті ЗУНУ у відкритому доступі для всіх зацікавлених сторін. А саме ОП, навчальні плани, силабуси, РНП, рецензії, відгуки, каталоги вибіркових дисциплін. Роботодавці знайомі із процедурою надання зауважень і пропозицій, вони беруть в ній участь та можуть знайти всю необхідну інформацію за вищезазначеними посиланнями. Їх пропозиції та зауваження враховуються, вони бачать результат впливу на освітні компоненти та контекст дисциплін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

1. В наступній редакції ОП “Екологія та біоекономіка” на 2025-2026 н.р. доцільно, крім членів проєктної групи, вказати групу забезпечення. 2. Впровадити практику залучення експертів галузі-партнерів міжнародних проєктів до удосконалення програмних результатів навчання з 2025/2026 н.р. 3. Так, як кафедра екології та охорони здоров'я забезпечує реалізацію двох освітніх програм “Екологічна безпека та охорона навколишнього середовища” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і “Екологія та біоекономіка” для другого (магістерського) рівня вищої освіти рекомендується змінити назву кафедри (наприклад, екології та економіки природокористування). 4. На думку розробників ОП “Екологія та біоекономіка” унікальні результати навчання К19 та ПРН21, згідно з матрицями відповідності, поданими в ОПП, формуються лише ОК7 – «Біоекономіка». Проте проведений аналіз дозволяє стверджувати, що під час опанування ОК7 частково досягаються також: ПРО4 – норми для створення проєктів; ПР16 – розробка оптимальних стратегій; ПР20 – основи проєктування. Тому це доцільно урахувати під час наступного перегляду ОП у частині формування матриць відповідності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. По всіх ОК у НП ОП “Екологія та біоекономіка” передбачені практичні заняття і семінари (однак у більшості прикладних ОК відсутні лабораторні роботи), що знижує практичну, прикладну та науково-дослідницьку спрямованість освітньої діяльності. Рекомендується по окремих ОК професійного спрямування передбачити проведення лабораторних робіт. 2. Рекомендується розглянути можливість введення вибіркової ОК “Стратегія сталого розвитку в глобальному середовищі”, пов'язаної із вивчення базових засад і прикладних аспектів стратегії сталого розвитку задля забезпечення цілей сталого розвитку до блоку обов'язкових ОК. 3. Рекомендується продовжити практику набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок “soft skills”. 4. Активізувати роботу з ознайомлення здобувачів вищої освіти щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань. 5. Рекомендується

оновити існуючу інформацію на сайті університету щодо матеріально-технічної бази. 6. Пропонується звернути увагу на необхідність впровадження практики прийняття результатів попереднього навчання. 7. Рекомендується під час наступного перегляду ОП вирішити технічні питання присутні з роботою каталогів вибіркового освітніх компонентів у системі SMART університету. 8. Пропонується звернути увагу на посилення програми академічної мобільності та впровадження дуальної форми освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендується активізувати роботу щодо обміну студентами, запровадити на практиці визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах вищої освіти або на інших ОП, зокрема у закордонних університетах з перерахуванням результатів навчання. 2. Рекомендується НПП в межах своїх ОК ОП “Екологія та біоекономіка” активніше залучати здобувачів до академічної мобільності та стимулювати навички, отримані під час такого навчання в межах заявленої ОП. Зазначені рекомендації підсилять якісні характеристики ОП за цим критерієм. 3. Голові фахової атестаційної комісії та відповідальному секретареві приймальної комісії пропонується звернути увагу на текстове оформлення Програми вступного випробування, структурувати перелік випробувань та розширити список використаних літературних джерел. 4. Рекомендується підвищувати мотивацію здобувачів до участі в програмах академічної мобільності, особливо з огляду на широкі можливості міжнародної співпраці ЗУНУ з різними освітніми закладами.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендується підвищити публікаційну активність НПП кафедри у виданнях, що індексуються у наукометричних базах даних Scopus, Web of Science Core Collection, а також наукових (науково-методичних, науково-практичних) фахових виданнях категорії “Б” за спеціальністю 101-Екологія. 2. З метою підвищення інформативності робочих навчальних програм (силабусів) рекомендовано розміщувати на титульних сторінках зазначених документів QR-коди, які міститимуть анотовану інформацію щодо особливостей курсу та контактну інформацію. 3. Сприяти подальшій інтернаціоналізації ОП через залучення іноземних фахівців та лекторів до викладання, проведення круглих столів, конференцій. 4. Здобувачі вищої освіти не беруть участі в конкурсах студентських наукових робіт зі спеціальності. Гаранту і НПП рекомендується з 2024–2025 н. р. залучати здобувачів вищої освіти до участі в конкурсах студентських наукових робіт та олімпіадах зі спеціальності. 5. У літературних джерелах робочих програм ОК 1, ОК 2, ОК 4–ОК 7 не висвітлено праць авторства НПП за відповідними ОК. У РП ОК 3 низка літературних джерел не відповідає його напрямку. У РП ОК 4 у розділі інформаційні ресурси відсутні назви посилань. Рекомендується НПП запровадити практику висвітлення у літературних джерелах РП результатів власних наукових досліджень для підтвердження реалізації зв'язку науки і освіти. У РП ОК 3 додати більше наближених до його напрямку літературних джерел. У РП ОК 4 у розділі інформаційні ресурси додати назви посилань. 6. Активізації на ОП потребує міжнародна мобільність ЗВО, зокрема у напрямках міжнародних програм практичного навчання, Erasmus+, впровадження програми «Подвійний диплом» та ін. Гаранту у співпраці з Відділом міжнародних зв'язків рекомендується впровадити для ЗВО з 2024–2025 н. р. програми міжнародної мобільності у напрямках практичного навчання за кордоном.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендується оприлюднювати на сайті закладу основні наукові результати магістерських кваліфікаційних робіт. 2. Для підвищення компетенцій викладачів у використанні нового сервісу Strike Plagiarism та забезпечення ефективної перевірки магістерських кваліфікаційних робіт, а також зменшення ймовірності технічних помилок рекомендується організувати тренінг для викладачів та відповідальних осіб щодо використання інтернет-сервісу Strike Plagiarism. 3. Рекомендується залучати здобувачів вищої освіти до складання та обговорення питань для проведення анкетування щодо об'єктивності оцінювання навчальних результатів. 4. Для підвищення медіаграмотності і етичного використання джерел інформації серед здобувачів і НПП в умовах війни провести методичний семінар на тему “Академічна медіаграмотність в умовах війни”.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендується гаранту ОП і завідувачу кафедри враховувати при плануванні навчального навантаження наявність відповідних професійних активностей НПП, які забезпечують реалізацію ОП “Екологія та біоекономіка”. Адже деякі НПП мають недостатню кількість публікацій щодо відповідності п. 37, 38 Ліцензійних вимог (щонайменше 5 публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України, до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science Core Collection, впродовж останніх 5 років) та профілю ОК, які викладають. 2. На сайті кафедри екології та охорони здоров'я (сторінка “Колектив кафедри”), де відображено здобутки НПП у публічному доступі оновити інформацію про НПП: Питуляк Мирославу Романівну. Тому що не всі наукові публікації НПП (статті), зазначені у табл. 2 у П.1, мають тісний зв'язок з ОК, які викладаються на ОП “Екологія та біоекономіка”. Рекомендується підвищити публікаційну активність НПП відповідно до ОК на ОП у фахових виданнях категорії “Б” (спеціальність 101 “Екологія”) та у журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus, Web of Science Core Collection. 3. Для ефективної реалізації ОП “Екологія та біоекономіка” рекомендується підвищення професійних активностей НПП. 4. НПП рекомендується залучати стейкхолдерів до спільних наукових публікацій та навчально-методичних видань з ОК, які вони викладають на ОП “Екологія та біоекономіка”.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендується розширити перелік інформації про наявне матеріально-технічне забезпечення ОП “Екологія та біоекономіка”, а також позааудиторну діяльність здобувачів вищої освіти на інтернет сторінці кафедри. 2. Зростання кількості звернень за психологічною допомогою в умовах війни свідчить про підвищене навантаження на відповідні служби, що може обмежувати їх здатність надавати підтримку всім ЗВО у повному обсязі. Тому рекомендується

розглянути можливість розширення ресурсів психологічної підтримки для здобувачів ОП. У зв'язку із значним психологічним тиском доцільно проводити фонові моніторинги психологічного стану ЗВО, щоб своєчасно виявляти потреби у додатковій допомозі.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Відсутня практика оприлюднення консолідованих рішень з урахування рекомендацій та усунення недоліків, висловлених у процесах акредитації усіх ОП ЗУНУ. Відкритий доступ до такої інформації є важливою передумовою ефективності процесів постакредитаційного моніторингу. Тому рекомендується запровадити практику оприлюднення на сайті ЗУНУ інформації щодо консолідованих результатів реагування внутрішньої системи якості освіти закладу на визначені недоліки і запропоновані рекомендації з урахуванням усіх акредитацій, що пройшли в університеті. Термін реалізації – січень 2025 року. 2. Рекомендується гаранту ОП “Екологія та біоекономіка” і завідувачу кафедри екології та охорони здоров'я впровадити систему щорічного оформлення документів до ОП з інформацією щодо урахування конкретних пропозицій від різних груп стейкхолдерів. 3. Менеджменту ЗУНУ рекомендується переглянути анкети та включити відкриті запитання щодо якості ОП “Екологія та біоекономіка”, залучати ЗВО до обговорення наданих пропозицій. Керівництву навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури, а також комісії з якості освіти рекомендується під координацією відділу забезпечення якості освітнього процесу розглянути результати проведених опитувань і провести інформаційну роботу серед студентства щодо моніторингу ОП. 5. Гаранту ОП “Екологія та біоекономіка”, групі забезпечення та завідувачу кафедри екології та охорони здоров'я рекомендується при наступному перегляді ОП залучити широке коло здобувачів до обговорення ОП, опитування щодо їх побажань до змісту ОП. Це дозволить досягти удосконалення ОП з участю студентів та підвищити важливість їх думки. 6. Продовжити практику опитування роботодавців і випускників для вчасного забезпечення оновлення ОП “Екологія та біоекономіка”.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. У розділі “Публічне обговорення” проєктів ОП офіційного сайту ЗУНУ був відсутній проєкт ОПІ 2023 року та результати його обговорення, лише 2024 рік. Рекомендується забезпечити доступність усіх проєктів ОП і результатів їх обговорення впродовж навчання студентів за цими документами, що лише підсилить прозорість процедур періодичного перегляду ОП. 2. Рекомендується продовжити позитивну практику своєчасного оприлюднення й оновлення інформації про ОП “Екологія та біоекономіка” на офіційному сайті Західноукраїнського національного університету і web-сайті кафедри екології та охорони здоров'я. 3. На web-сайті кафедри екології та охорони здоров'я рекомендується гаранту розмістити проєкт ОП в редакції 2025/2026 навчального року (обговорення) для надання пропозицій зовнішніми і внутрішніми стейкхолдерами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>ГЕР 10 ID 59701.pdf.pdf</i>	2V9A8hfZaOr8J6zdw9oB4DY7PbzWh99yYbAPkQfU Qqk=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БЛОУС ОКСАНА ІВАНІВНА